2021

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ **OBNOVU**

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ
NAJLEPŠIE MIESTO PRE ŽIVOT

PSS
PRVÁ STAVEBNÁ SPORITEĽŇA

ACADEMIA STROPOLITANA NOVA

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ **OBNOVU**

Oceňovanie príkladne obnovených historických objektov v Bratislavskom kraji prebieha už od roku 2010

Obsah

Úvod *3*

01/ Ocenenie za príkladnú obnovu 2021 ..... *7*

02/ Prehľad ocenení 2010 – 2020 ..... *45*

03/ Partneri a organizácia ocenenia *69*

Úvod

Ocenenie za príkladnú obnovu je projektom Academie Istropolitany Novy a je realizované v úzkej spolupráci a s dlhodobou podporou Bratislavského samosprávneho kraja a Prvej stavebnej sporiteľne[1)].

DVANÁSTY ROČNÍK SÚŤAŽE

V rokoch 2010 až 2012 prebiehala súťaž v rámci Malokarpatského regiónu a od roku 2013 sa rozšírila na celý Bratislavský kraj. Všetky ročníky možno vidieť na internetovej stránke: www.prikladnaobnova.sk.

Cieľom súťaže je popularizovať tému o obnove historickej architektúry a tiež poukázať na skutočnosť, že kvalita prostredia, v ktorom žijeme, a starostlivosť oň, je záležitosťou celej spoločnosti. Každý majiteľ objektu spoluvytvára vzhľad mestečiek a obcí v našom regióne a prispieva svojím dielom k jeho celkovému obrazu. Či už stavbou nového domu, alebo obnovou už existujúcej stavby, vždy spoluvytvára aj prostredie pre ostatných.

AINova a jej partneri oceňujú snahu o zachovanie, obnovu a využívanie historického stavebného fondu. Ide často o objekty, ktoré nie sú predmetom pamiatkovej ochrany, avšak napriek tomu urobili ich vlastníci alebo správcovia všetko pre záchranu ich kultúrnych a historických hodnôt.

Okrem ocenení, ktoré udelí odborná porota, verejné internetové hlasovanie určí víťaza Ocenenia verejnosti. Víťazné objekty v oboch kategóriách dostanú pamätnú plaketu a diplomy, ktoré si prevezmú majitelia objektov pri slávnostnom vyhodnotení súťaže.

Každý z príkladov obnovy predstavených v tejto publikácii je jedinečný a pri realizácii prác bolo potrebné použiť rozdielne, na mieru šité riešenia. Uvedené projekty môžu byť podnetom na zamyslenie a poskytnúť inšpiráciu ďalším stavebníkom.

PARTNERI PRE DEDIČSTVO

Ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva je jednou z odborných tém, ktorým sa Academia Istropolitana Nova venuje od svojho založenia v roku 1996. Okrem medzinárodných projektov realizuje inštitúcia aj projekty zamerané na región, v ktorom sídli. Odborný tím inštitúcie je často konfrontovaný s reálnymi potrebami a praktickými otázkami zo strany obyvateľov i samospráv, ohľadom údržby a obnovy historickej architektúry a tiež starostlivosti o kultúrnu krajinu regiónu. Tieto boli východiskom pri definovaní obsahu strešného projektu Partneri pre dedičstvo – jeho súčasťou je Ocenenie za príkladnú obnovu, Škola tradičných stavebných remesiel a ďalšie vzdelávacie a osvetové aktivity. Hľadáme „partnerov pre dedičstvo“ – partnerov na ochranu a rozvoj kultúrneho dedičstva nášho regiónu.

[1)] V minulosti ocenenie podporilo aj Rakúske kultúrne fórum, Nadácia Tatra banky (v rokoch 2009 – 2012) a tiež spoločnosť Baumit.

Už dvanásty rok nachádzame na území Bratislavského kraja zanietených vlastníkov historických objektov, ktorých práca môže byť príkladom a inšpiráciou pre ostatných. Na cestách po regióne nás počas tohto dlhého obdobia sprevádzalo množstvo odborných spolupracovníkov a partnerov. Od vzniku súťaže až dodnes trvá partnerstvo s Prvou stavebnou sporiteľňou a po pár rokoch sa stabilným partnerom stal aj Bratislavský samosprávny kraj. Ďakujeme všetkým vlastníkom objektov, členom poroty, spolupracovníkom a partnerom, že opätovne môžeme predstaviť šesticu príkladne obnovených historických stavieb aj formou tejto publikácie.

Mgr. Lucia Gembešová
členka vedenia Academie Istropolitany Novy
a vedúca oddelenia Ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva

Úcta ku kultúrnemu dedičstvu je prejavom vyspelosti a kultúrnosti národa. Mnohé z domov a ďalších historických stavieb ocenených v tejto súťaži nie sú chránenými kultúrnymi pamiatkami. O to viac si vážime citlivý a kultivovaný prístup ich majiteľov, množstvo času, energie a úspor, ktoré venovali na ich zachovanie. Z roka na rok úroveň súťaže rastie spolu so záujmom laickej a odbornej verejnosti. Môžeme sa spoločne tešiť z pohľadu na krásne interiéry aj exteriéry stavebného kultúrneho dedičstva, nazrieť dnu cez malé okná, zaklopať na staré dvere, poprechádzať sa pod klenbami či trámovými stropmi, zablúdiť do pivníc a záhrad pod svahmi Malých Karpát.

Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD., MSc.
generálny riaditeľ Pamiatkového úradu
Slovenskej republiky

Historické objekty sú súčasťou prvého vizuálneho kontaktu, ktorý vnímajú obyvatelia a turisti prechádzajúci naším krajom. Práve príkladne obnovené vinohradnícke domy, kúrie a iné historické stavby spoluvytvárajú jedinečný obraz našich obcí a miest. Bratislavský samosprávny kraj preto už niekoľko rokov podporuje oceňovanie ich vlastníkov a správcov – asi neexistuje lepšie vyjadrenie úcty k vlastnému kultúrnemu dedičstvu ako jeho obnova a opätovné začlenenie do života i súčasného kontextu.

Mgr. Juraj Droba, MBA, MA
predseda Bratislavského samosprávneho kraja

Cieľom súťaže je prispieť k zachovaniu architektúry, ktorá je súčasťou kultúrneho dedičstva nášho regiónu. Prostredníctvom ocenenia chceme vyjadriť podporu tým, ktorí sa zaslúžili o obnovu a často priam o záchranu hodnotných stavieb v regióne. Väčšinou nejde o pamiatkovo chránené objekty a bez starostlivosti týchto ľudí by mnohé z nich postupne zanikli. Chceme, aby aj naše deti mali možnosť vidieť, v akých stavbách žili ľudia v obciach a mestách Slovenska, a aby táto architektúra vytvárala kolorit našich sídel aj v nasledujúcich desaťročiach. Veríme, že si z ocenených objektov vezmú príklad aj ich susedia a že každý z nás bude môcť byť primerane hrdý na svoju obec, mesto či ulicu, na ktorej býva.

Dr. Redouane Sedrati, LL.M, MBA,
člen správnej rady AINovy
člen predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

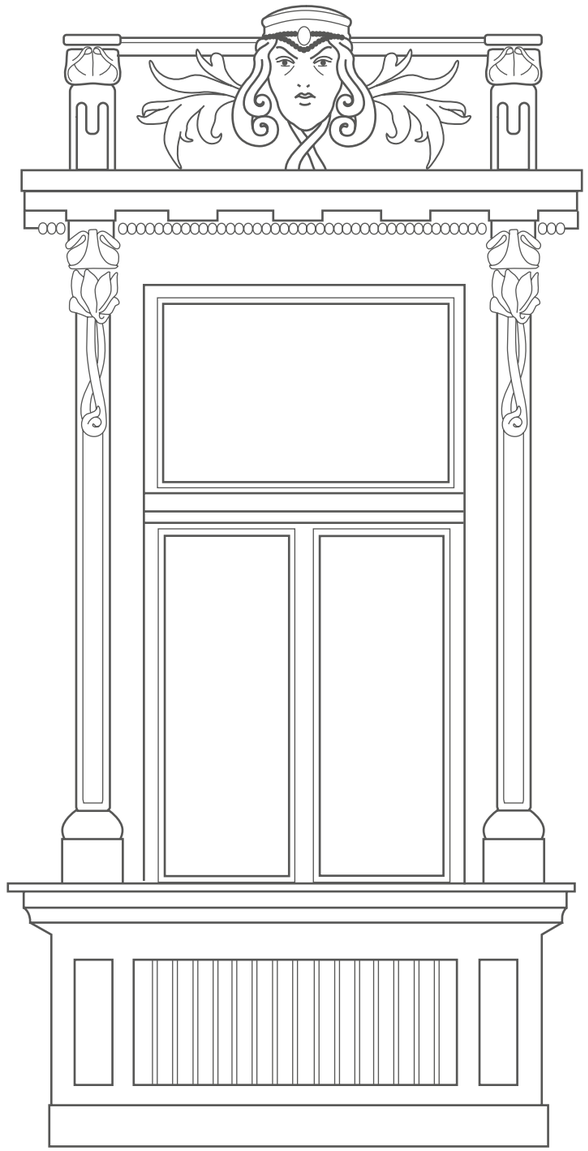

01

Ocenenie za príkladnú obnovu 2021

Detail uličnej fasády – secesný meštiansky dom v centre mesta Pezinok – dnes Dom H23, Holubyho 23

Secesný meštiansky dom v centre mesta Pezinok

dnes Dom H23 – reštaurácia, viecha, kancelárske a ubytovacie priestory, Holubyho 23

Ocenenie za komplexnú umelecko-remeselnú obnovu, reštaurovanie a citlivú modernizáciu jedinečného secesného meštianskeho domu, ktorý je významnou súčasťou histórie mesta, vrátane jeho vinárskej a vinohradníckej tradície, a jeho opätovné sprístupnenie verejnosti.

Dvojpodlažný dom stojí na ulici, ktorá bola už od stredoveku jednou z dvoch hlavných ulíc, po ktorej sa cez mestskú bránu vstupovalo do mesta Pezinok. Dom má za sebou dlhú a bohatú históriu, ktorú je možné v archívnych prameňoch sledovať už od prvej tretiny 18. storočia. Zatiaľ najstarším zisteným majiteľom bol šľachtic Samuel Joachim (von) Majtány, ktorý pôsobil aj ako pezinský richtár. Dom v priebehu histórie vystriedal viacero majiteľov, pričom jedným z posledných bol svätojurčan Dr. Filip Werner s manželkou, ktorý dom v r. 1910 predal Pezinskej úvernej banke a tá ho po devätnástich rokoch, v r. 1928, predala rodine Bončo. Na nasledujúcich takmer šesťdesiat rokov dom prestal byť v súkromných rukách a čakali ho zložité časy – v r. 1958 bol znárodnený a prešiel do majetku československého štátu (Miestneho národného výboru – Domovej správy v Pezinku) a po r. 1989 do majetku Mesta Pezinok. Dom bol využívaný hlavne ako sociálne bývanie až do r. 2010, keď sa mesto rozhodlo už značne schátraný objekt predať. Predaj sa uskutočnil až v r. 2017 a novým majiteľom sa stala súkromná pezinská stavebná a investičná spoločnosť, ktorej vlastníkom je Ing. Viliam Frič s manželkou.

S príchodom súčasného majiteľa sa začína písať nová kapitola života tohto významného meštianskeho domu. Tesne pred jeho predajom bol dom zapísaný medzi národné kultúrne pamiatky. Nový majiteľ ho kupoval s vedomím, že proces jeho obnovy bude podliehať náročným požiadavkám pamiatkového úradu a súčasne mal záujem ho sprístupniť verejnosti ako jednu z najhodnotnejších stavieb v meste.

Dom sa nachádza na hlbokom pozemku, ktorý vedie od hlavnej ulice až k mestským hradbám s baštou. Cenné poznatky o jeho vývoji priniesol architektonicko-historický výskum – najstaršie časti domu sú už z polovice 16. storočia a tvorí ich kamenné murivo v severnom dvorovom krídle – prvý objekt na parcele teda stál v týchto miestach. Už v tomto období bol súčasťou domu aj suterén zaklenutý valenou klenbou. Koncom 16. storočia bol postavený ďalší samostatný objekt a to na južnej strane. Oba objekty sa v priebehu storočí predlžovali smerom do hĺbky parcely a pribúdali tiež ďalšie suterénne miestnosti. Zaujímavou úpravou prešiel v 17. storočí objekt na severnej strane, keď bola v duchu renesancie pristavaná arkáda k jeho prednej časti. Významnú zmenu prinieslo obdobie okolo roku 1910, keď bol objekt nadstavaný o druhé nadzemné podlažie v uličnom trakte a jeho pôdorys získal podobu písmena „U“, tak ako ho poznáme dnes. Uličná fasáda bola upravená v duchu secesie a je jednou z mála príkladov tohto slohu v meste Pezinok.

Veľkou výzvou bolo skĺbenie nových funkcií domu v rámci pôvodnej dispozície a vytvorenie novej koncepcie tak, aby dom spoločensky ožil. Pozornosť bola venovaná aj eliminácii vlhkosti – v miestach, kde sú podlahy v priamom styku s prírodným terénom, projektant i majiteľ volili podlahy odvetrané cez stávajúce komíny. V rámci obnovy sa kládol dôraz na zlepšenie využitia obnoviteľných zdrojov energie, tzv. zelenej energie – sú tu citlivo zakomponované technické zariadenia na rekuperáciu vzduchu, využitie tepelného čerpadla a príprava na fotovoltaickú elektráreň. Vhodným

spôsobom boli tiež realizované rôzne opatrenia zohľadňujúce aktuálne protipožiarne predpisy. Na dvorových krídlach boli obnovené mnohé dverné a okenné otvory na pôvodných miestach a v patričných proporciách i materiáloch, boli tu tiež odkryté zamurované oblúky arkády.

Zo starobylých pivničných priestorov boli odstránené najmä moderné prvky (ako kanalizačné a vodovodné potrubia) a bola doložená dlažba z pôvodnej plnej pálenej tehly. Pivnica je historicky veľmi hodnotnou časťou objektu a jej pôvodné využitie sa viaže na významnú vinohradnícku a vinársku tradíciu mesta a regiónu. V priestore prešovne (dnes viechy) boli odstránené sekundárne priečky, vďaka čomu sa opätovne prepojila s vínnou pivnicou. Omietky boli z veľkej časti ponechané, prípadne vyspravené na miestach poškodení. Na podlahy sa využil materiál získaný z prestavby podkrovia – pôvodná protipožiarna keramická podlaha zo začiatku 20. storočia a tiež tehly získané pri odstránení staticky narušenej klenby v inej časti objektu. Podľa kolku CJP (Comes Johannes Pálffy) vieme, že boli z produkcie pezinskej pálffyovskej tehelne.

V zadnej časti parciel v centre mesta, v dotyku s hradbami, zvykli bývať malé vinohrady. Takýto starý vinohrad sa tu zachoval a pod ním dokonca aj pôvodné priestory ľadovní s prepadnutou klenbou. Na obnovu terás vo vinohrade a tiež na opravu hradieb sa využil kameň z múru oddeľujúceho dvor od záhrady. Majiteľ plánuje vinohrad zachovať a ďalej ho rozširovať.

Secesná uličná fasáda je po reštaurovaní a umelecko-remeselnej obnove nepochybne jednou z dominánt ulice. Jej úprava spočívala najmä v zmene riešenia vstupu do komerčných priestorov – boli obnovené dva otvory, tak ako ich môžeme vidieť na historickej fotografii z 20. rokov 20. storočia. Fasáde bola navrátená farebnosť viažuca sa na spomínané obdobie a v súlade s nálezmi z prieskumu, na rámy okien bola použitá farba s názvom „patina green copper“ a na omietky farby v odtieňoch okrovej. Návštevníci mesta sa môžu tešiť na plánované otvorenie reštaurácie a kaviarne s krásnym historizujúcim interiérom inšpirovaným secesiou a prvkami Art Deco.

V blízkej budúcnosti vznikne v časti severného krídla a zadnej časti parcely prístavba s ubytovacími službami vyššej kategórie, ktorá bude vhodne dopĺňať funkcie reštaurácie, kaviarne a viechy. Vytvorí sa tak komplexná a výnimočná ponuka pre obyvateľov a návštevníkov mesta. Už dnes je však citlivá a rozsiahla obnova domu veľkým prínosom pre mesto, keďže dokladuje jeho architektonický a urbanistický vývoj a prispieva ku kultivácii verejného priestoru.

Vlastník objektu: *Development In Slovak Investments, s. r. o. (DISI), Ing. Viliam Frič*

Autor vízie a koncepcie, generálny manažér obnovy: *Ing. Viliam Frič*
Autor projektu: *Ing. Viliam Frič, Ing. arch. Marek Frič*
Generálny projektant: *Portik, s. r. o., Ing. Pavol Skovajsa*
Statika: *Portik, s. r. o., Ing. Pavol Skovajsa, Ing. Jozef Kubáni; Stanislav KYSEL, s. r. o.*
Hlavný dodávateľ: *RGB Slovakia, s. r. o., Branislav Gurega*
Reštaurátorské práce: *Peter Hnízdo, Stuckprodukt, s. r. o.*
Interiérový dizajn: *Infact, s. r. o.*
Stavebné práce: *firma PESTASTAV*
Kováčske práce: *firma Rodekov, Roman Pikulík*
Kamenárske práce: *Apis, s. r. o., Ing. Chalivopulos; Prestigestone, s. r. o.*
Stolárske práce: *firma Pintera; firma Rastislav Branderský; stolárstvo Woodmart, s. r. o., Róbert Sokol*
Autor sochárskeho diela: *ateliér Maison Venkov, Ivan Venkov*

Zdroje: *viď strana 74*

Mestská veža v obci Doľany

Ocenenie za príkladnú umelecko-remeselnú obnovu a reštaurovanie mestskej veže v obci Doľany, unikátnej stavby postavenej na moste nad korytom potoka, ktorá je dominantou obce a významnou súčasťou miestnej identity a lokálneho patriotizmu.

Mestskú vežu v obci Doľany – v danom období zvanej Ompitál – nadšene popisuje náš významný dejateľ, bernolákovec Juraj Fándly, ktorý tu vyrastal a považoval ho za svoj domov: „…Ako mestečko Ompitál je svedkom starobylosti, tak svedectvom obdivuhodnej štruktúry a zriedkavosti je kamenná veža. Je na nej jeden stredný zvon a hodiny. Postavená je na kamennom moste – v tom je tá rarita! – pod ktorým preteká bystrý potok. Takúto raritu nemá ani Viedeň, ani Paríž, ani Rím…"

Čo sa týka názvu obce, v dostupnej literatúre môžeme nájsť rôzne vysvetlenia. Podľa ostatnej monografie obce spracovanej historikmi v r. 2002 je názov obce Ompitál odvodený od názvu rodu Ompudovcov, ktorý bol v tomto regióne (t. j. Malé Karpaty a Žitný ostrov) významnou šľachtickou rodinou už v druhej polovici 12. storočia. Dôležitým medzníkom v histórii obce je príchod bavorských Nemcov, ktorí kolonizovali väčšinu obcí pod Malými Karpatmi – v 14. storočí sa tak už obec nazýva Ottental. Obsiahlym zdrojom informácií z neskoršieho obdobia je urbár červenokamenského panstva Fuggerovcov z r. 1543, z ktorého vieme, že ompitálsky meštania sa venovali prevažne vinohradníctvu, zriedkavo poľnohospodárstvu a remeslu.

Veža bola postavená pri príležitosti udelenia štatútu mestečka na prelome 16. a 17. storočia a stala sa symbolom Ompitálu. Veža stojí na tzv. dolnom konci historickej časti sídla. Pôdorys má rozmery 4,5 x 4,5 metra a výška je 18,2 metra. Je to typická mestská veža a predpokladá sa, že mala najmä bezpečnostné poslanie – slúžila strážam na pozorovanie prípadného nepriateľa, na oznámenie hroziaceho nebezpečia obyvateľom, ktorí sa následne mohli utekať skryť do okolitých lesov. Aj architektonicko-historický výskum (z r. 2006) uvádza, že veža bola viac strážnym objektom ako zvonicou – zvonice majú zvyčajne zvukové otvory na všetky štyri strany, v prípade dolianskej veže sú okenné otvory len na dve strany a zvukové otvory vo forme vikierov sú až v nadstavbe. Výskum tiež upozorňuje na podobnosť s vežou v neďalekej obci Rohožník, ktorá bola pôvodne tiež strážna.

Na základe typologických znakov je veža datovaná do obdobia neskorej renesancie – prelom 16. a 17. storočia. Je možné, že jej pôvodná podoba bola iná ako vidíme dnes – bola zrejme ukončená drevenou konštrukciou s ochodzou. Podvežie bolo priechodné, malo vstupy na severovýchode a juhozápade a nebolo prepojené s horným podlažím. Na poschodie sa pravdepodobne vchádzalo exteriérovým drevenym schodiskom, prípadne rebríkom. V priebehu času prešla veža viacerými úpravami. V ďalšej stavebnej etape, v ranom baroku v polovici 17. storočia, získala veža súčasné proporcie a funkciu zvonice – predpokladá sa, že bola

nadstavaná o jedno podlažie spolu s helmicou a vikiermi. Helmica je murovaná z tehál a je samonosná. Aj v tomto období bol možný vstup na poschodie iba z exteriéru a zaujímavosťou je, že existujúci vstup zo severozápadu sa zamuroval a vytvoril sa nový na protiľahlej strane.

V nasledujúcich storočiach prešli dverné aj okenné otvory rôznymi ďalšími úpravami a dokonca aj vstup do prízemia veže sa menil. V 19. storočí boli inštalované vežové hodiny a predpokladá sa, že v tomto období už bolo možné vstupovať na poschodie z interiéru. Počas vojnových rokov bol k veži pristavaný malý prízemný objekt so strechou – obchodík s tabakom a mäsovými výrobkami, ktorý bol neskôr zbúraný. V druhej polovici 20. storočia boli inštalované historizujúce vstupné dvere so starším ornamentálnym kovaním, na ktorom vidíme podobnosť s kovaním na miestnom kostolíku sv. Leonarda. Z tohto obdobia pochádza aj kríž na vrchole helmice, ktorý korešponduje s ďalšou miestnou pamiatkou – kostolom sv. Kataríny. V 70. rokoch 20. storočia boli bohužiaľ odstránené pôvodné omietky a tým zlikvidované všetky hodnotné historické vrstvy. Následne boli nanesené nové cementové omietky. Výrazne sa zmenilo okolie veže – potok tečúci stredom obce a popod vežu bol prekrytý.

Veža bola v roku 1996 vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku. Obec začala plánovať jej komplexnú obnovu už v roku 2005, projekt bol zostavený v r. 2008, avšak realizácia prác sa uskutočnila až v rokoch 2019 a 2020. Obec vynaložila za týmto účelom nemalé prostriedky, spolu vo výške zhruba 120 000,– eur, z čoho približne 22 000,– eur poskytlo Ministerstvo kultúry SR vo forme dotácie z programu Obnov si svoj dom.

Na výskume, projekte a realizačných prácach sa podieľalo množstvo odborníkov. Väčšina prác sa realizovala ako umelecko-remeselná obnova a niektoré vybrané časti boli reštaurované. Zvláštna pozornosť bola venovaná riešeniu vlhnutia obvodových stien prízemia. Boli odstránené už spomínané novodobé cementové omietky. Fasáda bola vytvorená podľa fotografie z prvej tretiny 20. storočia, ktorá korešponduje s ranobarokovou úpravou. Súčasťou architektonicko-historického výskumu je aj návrh na čiastočné odkrytie koryta potoka, keďže práve situovanie veže na moste nad potokom ju robí unikátnou stavbou. Navrhované terénne úpravy zatiaľ neboli realizované.

Veža je po celé stáročia jednou z dominánt obce a súčasťou lokálneho patriotizmu. Vzťah miestnych obyvateľov k tejto pamiatke sa odzrkadľuje aj v starostlivom prístupe miestneho úradu k jej obnove.

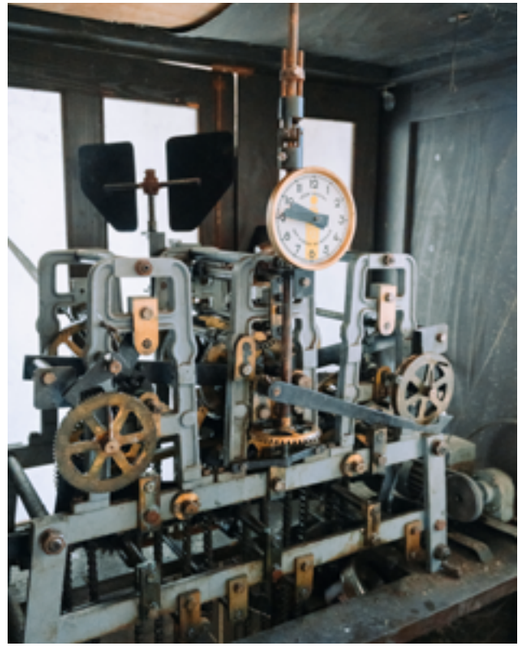

Vlastník objektu: *Obec Doľany*

Architektonicko-historický výskum:
Ing. arch. Mgr. Andrej Botek, Mgr. Elena Sabadošová
Reštaurátorské práce
akad. soch. Pavol Čambál
Zodpovedný projektant:
Ing. Marta Píchová, Ing. Branislav Nosko,
Ing. arch. Tomáš Schlögl
Stavebný dozor: *Ing. Jaroslav Chrapko*
Stavebné spoločnosti:
Kanka stavebná spoločnosť, s.r.o; CS, s. r. o.

Zdroje: *viď strana 74*

Panský dom pri mestskej veži v obci Doľany

dnes súkromná zbierka UHER & UHER, Doľany pri Častej

Ocenenie za citlivú obnovu a kreatívnu adaptáciu historického objektu za účelom prezentácie diel slovenského výtvarného umenia a za zachovanie tradičného výrazu uličného krídla dotvárajúceho prostredie pre významné kultúrne pamiatky v centre obce.

V centre starobylej obce Doľany v blízkosti mestskej veže leží historický dom s veľkou drevenou vstupnou bránou, ktorá vás zavedie do slnečného dvora s pôsobivým výhľadom na vinohrady stúpajúce až k horizontu zvlnenej krajiny. Ešte pred vstupom do domu však návštevníka zaujmú bloky kameňa umiestnené po stranách, ktoré dávajú tušiť, že tu nájdeme aj diela dvoch slovenských umelcov – sochára Rudolfa Uhra a jeho syna architekta a maliara Michala Uhra. Citlivá a inšpiratívna obnova domu a tiež prezentácia umeleckých diel je výsledkom práce jeho vnuka Lukáša Uhra.

Môžeme predpokladať, že dom má za sebou veľmi dlhú históriu a že už v polovici 16. storočia sa v týchto miestach nachádzala stavba. Podľa urbára červenokamenského panstva Fuggerovcov vieme, že v obci bolo v danom období okolo päťdesiat obývaných usadlostí.

Dom sa skladá z dvoch dvorových krídel a uličného krídla, ktoré spolu vytvárajú pôdorys písmena „U“. Severozápadné krídlo domu je pravdepodobne staršie, nachádzajú sa pod ním vínne pivnice a smerom do hĺbky pozemku sú radené hospodárske priestory. V súčasnosti je toto krídlo, vrátane jeho podkrovných priestorov, využívané ako otvorený depozit umeleckých diel a jednotlivé hospodárske priestory slúžia ako dielňa, kúpeľňa a tiež na prezentáciu historických automobilov. Druhé krídlo domu je určené na bývanie. Bolo v ňom tiež zobytnené podkrovie a na prízemí aj poschodí vybudovaná terasa. Na pozemku ležia aj dva samostatne stojace hospodárske objekty – jedným z nich je rozsiahla murovaná stodola, ktorá dnes slúži ako ateliér a výstavný priestor.

Súčasný majiteľ dostal dom do rúk v r. 2018, pričom časť objektu bola veľmi zanedbaná a časť bola v rozpracovanej rekonštrukcii. Nasledoval rok intenzívnej práce, keď pod vedením majiteľa prešiel dom rozsiahlou obnovou s rešpektom k stavebnému dedičstvu obce a regiónu, vrátane využitia tradičných stavebných materiálov a postupov. Dbalo sa najmä na to, aby všetky objekty „dýchali“ – väčšinou boli preto aplikované vápenné omietky, na podlahy v obývaných častiach položené drevené podlahy, v hospodárskych častiach tehlové alebo ponechané kamenné. Celkovo bolo obnovených viac ako 800 m² úžitkovej plochy, z čoho len zlomok je využívaný na bývanie.

Z fasády domu boli odstránené nevhodné cementové omietky. Pôvodná úprava fasády sa zachovala len čiastočne a tak sa majiteľ inšpiroval autentickým historickým domom ležiacim oproti cez ulicu, v ktorom vyrastal náš známy dejateľ Juraj Fándly. Rímsa pod strechou tak získala plastickú úpravu s geometrickým vzorom.

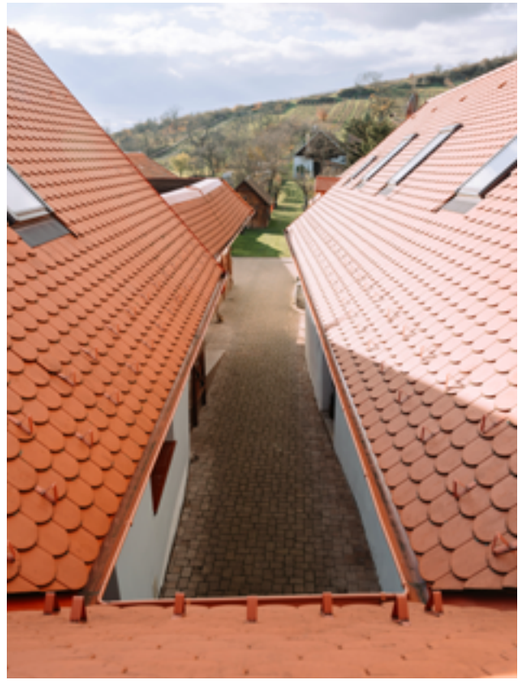

Zaujímavým prvkom je využitie priestoru tzv. čiernej kuchyne, kde sa kedysi varilo na otvorenom ohni. Nachádza sa v spomínanom staršom krídle domu, a keďže jej horná komínová časť už bola zrútená, majiteľ ju využil ako vstup do podkrovných priestorov. Vďaka tomuto riešeniu nebola nutná stavba interiérového schodiska, ktoré by výrazne zasiahlo do pôvodných konštrukcií. Takýmto originálnym spôsobom sa návštevník dostane do podkrovia, ktoré je spolu s ostatnými priestormi v tomto krídle venované dielu sochára Rudolfa Uhra.

Maliarska tvorba Michala Uhra je prezentovaná výhradne v priestoroch samostatne stojaceho objektu v zadnej časti pozemku. Tento bývalý hospodársky objekt bol upravený tak, aby slúžil novému využitiu – do veľkých okenných otvorov s pôvodne drevenými výplňami boli inštalované okná, aby mohlo dnu prenikať čo najviac svetla. Na okno sa zmenila aj jedna z dvoch vstupných brán a pôvodné drevené dosky z tejto brány dnes slúžia na posuvné prekrytie okna. Na kamenné murivo bola nanesená vápenná omietka. V prípade tohto objektu majiteľ zvolil priemyselnú „pancierovú“ podlahu. Vznikol tak veľkorysý priestranný dvojúrovňový ateliér.

Na dvorových fasádach a tiež v záhrade boli inštalované niektoré umelecké diela a tak sa aj exteriérové priestory stali galériou pod holým nebom. V zadnej časti pozemku sa nachádza starý vinohrad, ktorý tvorí súčasť charakteristického obrazu krajiny v okolí obce Doľany. Súčasný majiteľ v úzkej spolupráci s lokálnym vinárom venuje veľkú starostlivosť aj vinohradu a udržuje tak miestnu vinársku a vinohradnícku tradíciu.

Obnova a úprava celého areálu a všetkých objektov je osviežujúcou kombináciou „starého a nového“, dobových a moderných prvkov, kreatívnych a zároveň citlivých riešení.

Na tomto jedinečnom mieste sa stretáva tvorba významného sochára, ktorému komunistický režim odoprel adekvátnu prezentáciu, tvorba jeho syna úspešného maliara a všetky tieto diela sú zastrešené priestormi, ktoré nielen dokumentujú regionálnu históriu staviteľstva, ale sú tiež architektonickou a umeleckou výpoveďou Lukáša Uhra.

Vlastník objektu: *Mgr. Lukáš Uher*

Priestorové riešenie, metodika obnovy, interiérový dizajn: *Mgr. Lukáš Uher*

Poznámka:
Na obnovu objektu a jeho úpravu za účelom prezentácie výtvarného umenia neboli využité EÚ fondy a ani dotácie zo štátneho rozpočtu.

Zdroje: *viď strana 74*

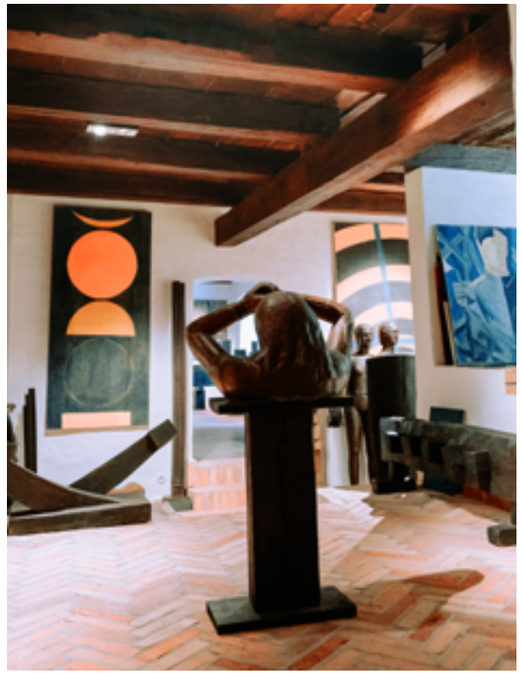

Historický remeselnícky dom v centre mesta Modra

dnes rodinný dom a reštaurácia Wild Kitchen
Moyzesova č. 27, Starý trh

Ocenenie za príkladnú obnovu historického domu v pamiatkovej zóne mesta Modra, vrátane zachovania priestoru s odkazom na miestnu tradíciu debnárskeho remesla a jeho vhodné využitie a sprístupnenie verejnosti.

Mnoho historických domov v meste Modra sa spája s vinohradníctvom a vinárstvom, je tu však aj veľa remeselníckych domov – už od stredoveku boli v Modre zastúpené rôzne remeslá, početní boli napríklad kožušníci, krajčíri alebo pernikári. Súčasťou histórie domu, ktorý stojí na rohu ulíc Moyzesova a Starý trh, je výroba drevených sudov – kedysi tu žil známy debnársky majster Ján Bakoš (1906 – 1965). Dnes v dome žije rodina Plaštiaková a jeho históriu si noví majitelia pripomínajú napríklad aj použitím drevených latiek (dužín) zo sudov v podhľade pri vstupe do ich reštaurácie, ktorú prevádzkujú v priestore bývalej sušiarne na drevo.

Rodina Plaštiaková pricestovala za týmto modranským domom naozaj zďaleka – zo Spojených štátov amerických, kde žili viac ako dvadsať rokov, avšak pred nástupom detí do školy sa rozhodli vrátiť na rodné Slovensko. Pri výbere lokality zohrali úlohu aj spomienky pána Plaštiaka na turistické výlety so svojím otcom do Malých Karpát, živá vinohradnícka a vinárska tradícia v meste Modra a tiež priatelia, ktorí tu žijú alebo pracujú. Dom bol na predaj viac ako rok, noví majitelia si ho vybrali „na diaľku“ prostredníctvom ponuky na internete a kúpa sa realizovala v roku 2017.

Odvahu kúpiť starý dom, ktorý bojoval s problémami s vlhkosťou, dali majiteľovi jeho predchádzajúce skúsenosti s opravami starších objektov. Najväčšie problémy boli na uličnej fasáde na Moyzesovej ulici, keďže stena tu bola podmáčaná a praskala. Situáciu značne zlepšila rekonštrukcia danej ulice, ktorú realizovalo mesto Modra, a ktorej súčasťou bolo aj opätovné odvedenie podzemného potoka do novej kanalizácie. Majiteľ následne odkopal základy uličnej fasády, spevnil murivo vápenno-cementovou maltou a urobil vertikálne izolácie. Popri dome tiež vytvoril štrkové lôžko s drenážnou rúrou vyvedenou do novej uličnej kanalizácie.

Dnešná farebnosť fasády, v bledozelenom tóne, reflektuje nálezy, ktoré majitelia našli pri jej oprave. Plastické prvky na fasáde a tvar rímsy pod strechou boli zachované. Dom prešiel renováciou už v 90. rokoch – v tom čase boli vymenené pôvodné okná, avšak tiež za drevené a štýlovo príbuzné domu, preto nebolo potrebné ich vymieňať a stačila im oprava a nový náter.

Oprave domu sa majiteľ venoval jeden celý rok a rovnako dlhý čas si následne vyžiadali práce na priľahlej bývalej sušiarni, ktorá stojí na ulici Starý trh. Už pri kúpe domu zohral tento samostatne stojaci objekt dôležitú úlohu ako potenciálne vhodný priestor na reštauráciu – majiteľ sa počas pobytu v USA venoval vareniu „na dreve“ a tento koncept plánoval rozvíjať aj na Slovensku. Za týmto účelom bol pôvodne nevábny priestor postupne pretvorený na atraktívnu modernú reštauráciu s otvorenou kuchyňou. Najväčším zásahom bolo odstránenie novodobých garážových dverí s betónovým prekladom a vybudovanie nového otvoru v tvare oblúka, ktorý bol vyplnený presklením. Zaujímavou „perličkou“ je skutočnosť, že drevený šalung, ktorý sa použil

na oblúk, vznikol pri obnove národnej kultúrnej pamiatky na námestí v Modre – na dome rodiny Malíkovej, ktorá ho za týmto účelom poskytla.

Okolie reštaurácie a tiež rodinného domu dotvorili majitelia v spolupráci s profesionálnymi záhradníkmi. Priestor priľahlého parkoviska, ktorý pôvodne tvorila len udupaná hlina, upravilo a vydláždilo mesto Modra. Mesto tiež pokrylo náklady na maľby na murovanom plote pri reštaurácii, ktoré vytvorili miestni výtvarníci – na jednej je motív hrozna a druhá zobrazuje spomínaného známeho modranského výrobcu sudov Jána Bakoša. Súkromní vlastníci v spolupráci s mestom tak vytvorili upravený verejný priestor.

Rešpekt majiteľov k tradíciám a ich zviazanosť s prostredím sa prejavuje aj v ponuke ich reštaurácie, ktorá sa zameriava výlučne na miestne a regionálne suroviny, vrátane „divokej" ponuky z prírody. Z pôvodne zanedbaného objektu tak po niekoľkoročnom úsilí vzniklo originálne a obľúbené miesto, ktoré obohatilo nielen gastronomickú ponuku v meste, ale stalo sa tiež domovom komorných výstav a početných kultúrnych podujatí a v neposlednom rade prispelo k zachovaniu stavebného dedičstva mesta a regiónu.

Vlastníci objektu:
manželia Anetta Trelová a Martin Plaštiak

Projektant: *Ing. arch. Marek Paulen*
Konzultácie: *Peter Bulín (majster, umelecký remeselník)*
Konzultácie: *Ing. Fedor Malík, PhD. (majiteľ národnej kultúrnej pamiatky v Modre)*
Murárske práce: *Ladislav Hencz*
Vertikálna izolácia: *SIGA.Swiss, Bc. Karol Plaštiak*
Elektrikárske práce: *Milan Plaštiak*
Kováčske práce: *Milan Ružek*
Sklenárske práce: *Miloš Kopčík*
Práce s meďou: *Jozef Kľúčik*
Maľby na murovanom plote: *Dominik Trusina, Marián Liška*
Záhradné práce: *Eden Park, s. r. o., Ing. Gabriel Bázlik*
Materiál – omietka: *vápenná rada Baumit, s. r. o.*
Materiál – farba na fasádu a farba na okná: *Keimfarben, s. r. o*

Zdroje: *viď strana 74*

Vinohradnícky dom na Hornej ulici v meste Modra

dnes rodinný dom, Horná 25

Ocenenie za príkladnú obnovu uličného krídla historického vinohradníckeho domu v meste Modra, za modernizáciu ďalších častí domu s rešpektom k tradičnému staviteľstvu a za iniciovanie kultivácie krajinného prostredia.

Ak sa z centra Modry vyberiete smerom do Harmónie, z mesta vás vyvedie rušná dlhá ulica s názvom Horná. Prejdete pri bráne mestského opevnenia – Hornej bráne – za ktorou sa vinie radová zástavba prízemných vinohradníckych domov. Jedným z nich je aj dom Mariána Vargu a Lucie Paškovej.

Dom leží na pravej strane ulice, kde sa pomerne dobre zachovala pôvodná architektonická a urbanistická štruktúra zástavby, i keď mnohé domy boli v 20. storočí „prefasádované“. Dom má uličné a dvorové krídlo, ktoré spolu vytvárajú pôdorys písmena „L“. Parcela sa tiahne od Hornej ulice dozadu k uličke za záhradami, ktorá je síce len z udupanej hliny, avšak umožňuje praktický vstup na pozemok aj zo zadnej strany.

Súčasní majitelia kúpili dom už dávnejšie, v roku 2007. Hlavné práce na obnove a modernizácii sa realizovali v rokoch 2008 až 2011, avšak len pred pár rokmi bola dokončená posledná etapa. Bola ňou úprava podbránia a tiež umelecko-remeselná obnova jedinej pôvodnej miestnosti – izby do ulice s trámovým stropom pravdepodobne z 19. storočia.

Podrobnejšia história domu zatiaľ nie je známa, keďže sa majiteľom v archíve nepodarilo veľa objaviť. Je však známe, že v zadnej časti žil a tvoril akademický sochár Jozef Horváth. Pri kúpe domu tento fakt zohral svoju úlohu. Majiteľom sa zapáčila dobre orientovaná záhrada, ktorá mala „dušu“ – bolo v nej cítiť, že tu žil tvorivý človek.

Dom prešiel úpravou v 80. rokoch a jeho dispozičné riešenie bolo vhodné pre umelecký ateliér, ale nie pre bývanie rodiny s deťmi. Cieľom stavebných úprav bolo vytvoriť efektívnejšiu dispozíciu, presvetliť hlavnú dennú obytnú časť a prepojiť ju so záhradou a taktiež využiť výlučne prírodné materiály – kameň, drevo a tehlu.

Dôležitým rozhodnutím bolo umiestnenie parkovania pre automobil v zadnej časti pozemku, teda nie v podbrání ako je to zvykom v prípade podobných domov. V podbrání tak mohol vzniknúť zaujímavý obytný priestor, ktorý sa využíva na spoločenské i rodinné stretnutia, na premietanie filmov a súčasne aj ako kancelária – je to „klubovňa v podbrání“. Spomínané parkovacie miesto bolo zastrešené tzv. zelenou strechou, aby nerušilo ani atmosféru v záhrade.

Pri návšteve domu vás iste zaujme kvalita okenných výplní. V starobylej miestnosti orientovanej do ulice sú zrepasované pôvodné okná. V ostatných častiach domu sú nové okná, avšak na želanie majiteľov sú „citáciou tvaroslovia okien z Modry“ – projektanti sa venovali špeciálne aj tomuto zadaniu. Pri výbere dodávateľa sa majitelia dokonca vybrali na výlet na Moravu, aby videli priestory a pracovníkov firmy, ktorú si predbežne vybrali. Manželia mali aj konkrétne predstavy o svietidlách, preto oslovili umeleckého remeselníka, ktorý ich vyrobil na mieru a tiež zrepasoval vybrané starožitné kusy.

K spolupráci bola prizvaná interiérová dizajnérka z neďalekej Moravy, ktorá tvorí v duchu „späť v čase“. Okrem efektného riešenia zariadenia domu si spolu s majiteľmi dali naozaj záležať na výbere materiálov – v podbrání boli položené cementové dlaždice vyrobené ručne tradičnou technológiou v Hliníku nad Hronom, v obývačke a kuchyni tehlová dlažba napustená voskom, ktorú vyrába česká Cihelna Nebužely, v interiéri a exteriéri bolo použité dubové drevo ošetrené ľanovým olejom, na záhrade sú ako nášlapníky použité agátové pníky.

Osviežujúcim priestorom, ktorý dotvára harmonickú atmosféru celého domu a dáva úplne zabudnúť na premávku na ulici, je záhrada s prvkami permakultúry. Permakultúra v našich končinách nie je zatiaľ veľmi rozšírená, je to však riešenie budúcnosti. Takáto záhrada vytvára a udržuje biotopy, ktoré sa vyznačujú rozmanitosťou, stabilitou a odolnosťou prírodných ekosystémov.

Na konci pozemku je zo záhrady možné vyjsť na už spomínanú uličku a tiež ďalej do prírody v okolí mesta. Ulička nemá žiadne meno, ale majitelia ju volajú „Jedlá“, keďže by tu radi začali s výsadbou ovocných stromov, orechov a iných jedlých rastlín. Veria, že tento zámer nájde pochopenie aj na mestskom úrade a spoločne sa podarí dosiahnuť užšie prepojenie obyvateľov s krajinným prostredím poskytujúcim nielen priestor na príjemné prechádzky, ale aj zdravé potraviny.

Záhradu a tiež niektoré časti domu je možné si pozrieť počas Víkendu otvorených parkov a záhrad, ktorý sa koná každý rok začiatkom júna.

Obnova uličného krídla domu rešpektovala historický vzhľad ulice a zachovala všetky hodnotné prvky v interiéri. V zadnom krídle domu sa podarilo vytvoriť veľkorysý obytný priestor vyhovujúci dnešným nárokom na bývanie a súčasne reflektujúci stavebné tradície regiónu. V neposlednom rade sa majiteľom tiež podarilo iniciovať starostlivosť o okolité krajinné prostredie.

Vlastník objektu: *Marián Varga, Lucia Pašková*

Príprava projektu: *Magda a Richard Kalmárovci*
Stavebné práce: *Štefan Jenis*
Interiérový dizajn: *Jana Domitreková*
Drevárske a kováčske práce: *firma RAP, Mikulov, ČR*
Oprava historického trámového stropu: *firma RAP, Mikulov, ČR*
Okná a dvere: *firma VTV, ČR*
Výroba a repasovanie svietidiel: *Miloš Kovačovič*
Cementové dlaždice: *Ľubomír Horák, Hliník nad Hronom*
Tehlové dlaždice: *František Pavlík, Cihelna Nebužely, ČR*
Omietky a farby: *Keimfarben, s. r. o*

Zdroje: *viď strana 74*

Ľudový dom v obci Závod

dnes Dom záhorskej ľudovej kultúry – Dom 1890

Ocenenie za príkladnú umelecko-remeselnú obnovu a analogickú rekonštrukciu domu, ktorý je významným dokladom ľudového staviteľstva a za jeho sprístupnenie verejnosti v kontexte rozvoja folklórnych tradícií.

Obec Závod, ležiaca na Záhorí, je jednou z mála lokalít v Bratislavskom kraji, kde je dodnes veľmi živá ľudová kultúra. Môžeme tu ešte dnes stretnúť starenky, ktoré chodia denne oblečené v kroji. Viaceré rodiny tu opatrujú miestne kroje a obliekajú si ich pri rôznych slávnostných príležitostiach. Závodský kroj patrí k tzv. svätojánskemu typu, keďže v minulosti obec spadala pod svätojánske panstvo. Toto panstvo tvorili dnešné obce Moravský Svätý Ján, Sekule, Závod a priľahlé mlynárske osady. Aj v týchto „sesterských“ obciach sa kroje zachovali dodnes.

Príbeh obnovy „Domu 1890“ je úzko spätý s folklórom. V roku 2016 ho kúpil zakladateľ a umelecký vedúci miestnej folklórnej skupiny Lanšper Alexander Krajčír spolu so svojou sestrou Emou Ďurišovou. Zámerom bola najmä záchrana tohto ľudového domu a tiež vytvorenie priestoru na organizáciu folklórnych a spoločenských podujatí a tiež na stretávanie sa spomínanej folklórnej skupiny. Za týmto účelom majitelia založili občianske združenie s názvom Dom 1890.

Okrem záchrany stavebného dedičstva sa miestni folkloristi snažia aj o uchovanie hudobných tradícií – skupina Lanšper spolu s občianskym združením Záhorácky folklór organizuje aj festival Frolová notečka. Je venovaný závodskému rodákovi, ľudovému muzikantovi a zberateľovi piesní Floriánovi Benkovičovi-Páníkovi. Cieľom podujatia je zviditeľňovať ľudovú pieseň a rázovitý folklór Záhoria a tiež apelovať na vypátranie znenia zhruba 300 piesní, ktoré počas svojho života v obci a jej okolí zozbieral.

Názov domu bol odvodený od vročenia „1890“ nachádzajúcom sa na nosnom tráme (na rošte) v najstaršej prednej časti. Proces obnovy domu bol zdĺhavý a náročný, keďže majitelia sa snažili čo najpresnejšie zrekonštruovať jeho pôvodný stav a využívať pri tom materiál pochádzajúci výlučne z obce alebo blízkeho okolia. Taktiež vybavenie interiéru je autentické – tvorí ho predovšetkým nábytok z obce Závod, pričom niektoré predmety sú zdedené po starých rodičoch majiteľov.

Zásadným krokom bola dostavba zbúranej časti uličnej fasády tak, aby dom opätovne vytváral pôdorys písmena „L“ a čo najviac sa približoval svojmu vzhľadu z roku 1890. Pôvodná podoba domu sa vytvárala aj s pomocou ešte žijúcich pamätníkov z obce a tiež analogicky podľa miestnych stavebných tradícií.

Ďalším dôležitým rozhodnutím bolo tzv. podrezanie prednej časti. Zadná mladšia časť domu mala izoláciu ešte v pomerne dobrom stave. V prednej časti domu boli len náznaky určitej izolácie (smola) a tak majitelia volili tento finančne náročný postup na elimináciu vzlínajúcej vlhkosti.

Realizovalo sa množstvo ďalších prác. Pri stavbe krovu sa podľa slov majiteľa potvrdilo, že pôvodný materiál je často kvalitnejší ako dnešný. Na strechu sa nanovo ukladala stará krytina bobrovka. Komín sa postavil podľa starých fotiek a analogicky podľa zachovaných komínov v obci. Bol nainštalovaný drevený trámový strop, ktorý sem bol prenesený z domu v Sekuliach určeného na demoláciu. Renovovali sa dvere a nábytok získané zo Závodu a priľahlých dedín. Na dostavanú časť uličnej fasády sa inštalovali staré okná z daného obdobia, ktoré sa majiteľom tiež podarilo vypátrať v okolí. Pri oprave nábytku a okien sa zistilo, že vo väčšine prípadov dominovala zelená farba, ktorá predchádzala pôvodnej „závodskej modrej“.

Typickou črtou tradičných domov je spomínaný drevený trámový strop. V prednej časti domu sa zachoval vo veľmi dobrom stave, v ostatných častiach bolo nutné ho opraviť. Dlážku kedysi tvorila udupaná zem, ktorá sa vysypávala bielym pieskom. V neskoršom období sa dlážka robila z dreva alebo tehál štvorcového tvaru zvaných „flajstrúvky“. Primárne boli určené na izoláciu dreveného stropu zvrchu a boli uložené v hline s plevami. Flajstrúvky sa v dome našli už len nad prednou izbou a keďže ich bolo pre potreby obnovy domu málo, zbierali sa aj z iných domov v obci.

Veľká pozornosť bola venovaná aj zariaďovaniu interiérov. Najkrajšia bývala vždy predná izba, zvaná „parádna“ – zdobili ju taniere, sväté obrazy, do výšky ustlané postele a nenahraditeľnou súčasťou interiéru z konca 19. storočia bola aj kachľová pec, tzv. kachlové kamna. Tento typ vykurovacieho telesa bol príznačný pre celé dolné Záhorie. V dome sa našli pozostatky pôvodnej keramiky, ktoré naznačovali, že tento druh vykurovacieho telesa sa v dome kedysi nachádzal. Keramika sa nazývala „šaštínska“ a zrejme pochádzala z manufaktúry v Šaštíne. Mala typickú „prskanú“ zelenú glazúru.

Majiteľom sa podarilo získať dostatočné množstvo pôvodnej keramiky, aby mohli skonštruovať pec podľa dobovej predlohy – fotografie z neďalekej osady Húšky. Úlomky kachlíc z podobnej pece sa našli v Sekuliach a jednu rozobratú pec našli priamo v Závode.

Zaujímavosťou je aj soška vtáka, prípadne baránka, ktorý bol ozdobným elementom a stál položený hore na peci. Soška vtáka bola súčasťou keramiky, ktorú majitelia odkúpili z domu v Závode a sošku baránka darovala domu miestna pamätníčka. Pec je zrejme stará ako dom, z ktorého pochádza (r. 1904), čiže má takmer 120 rokov. Je možné, že to je jeden z posledných exemplárov v širokom okolí.

Proces obnovy domu ešte nekončí. Zadné časti dvorového krídla si ešte stále vyžadujú pozornosť – majú tu vzniknúť ubytovacie kapacity, napríklad aj pre návštevníkov folklórnych podujatí. Rozsiahle a náročné práce na najcennejších častiach domu však boli už úspešne ukončené. Majitelia ich realizovali v takej vysokej kvalite, že dom sa stal vzácnym príkladom tradičnej ľudovej kultúry a je kandidátom na zápis do zoznamu národných kultúrnych pamiatok.

Vlastník objektu:
Mgr. Alexander Krajčír a MUDr. Ema Ďurišová

Architektúra:
Mgr. Alexander Krajčír, Ing. Dušan Krajčír
Murárske a tesárske práce:
Ján Maxián, Závod
Podrezávanie domu:
AB – Izol s. r. o., Chynorany
Kachliari:
Kachliarstvo Halás, Gbely

Všetky ostatné práce boli realizované svojpomocne

Zdroje: *viď strana 74*

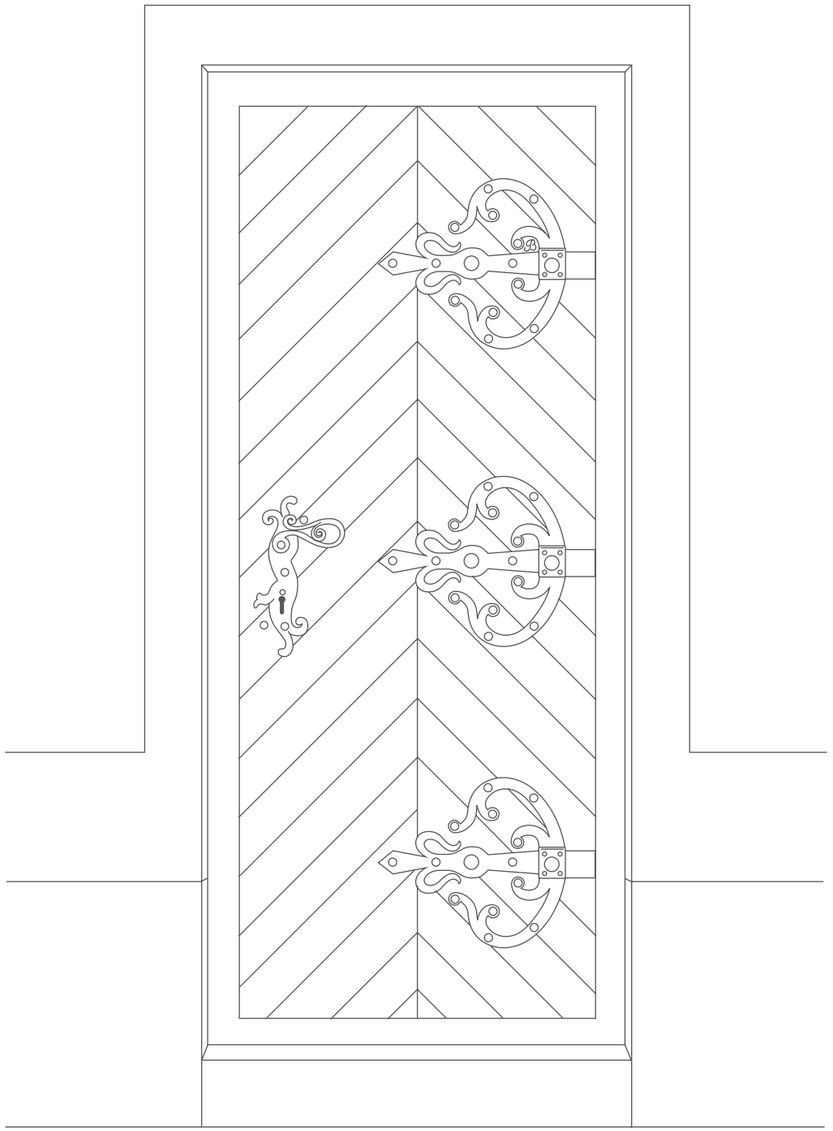

Vstupné dvere s ozdobným kovaním – mestská veža v centre obce Dolany pri Častej

02

Prehľad ocenení 2010 – 2020

Ocenenie 2020

1. Božia muka Najsvätejšej Trojice v Moste pri Bratislave
Vlastník objektu: obec Most pri Bratislave

2. Renesančná šľachtická kúria na námestí vo Svätom Jure
Vlastník objektu: Bomada, s. r. o.
(naviazaná na Bencont Group, a. s.)

3. Meštiansky dom na námestí v Modre
Vlastník objektu: Ing. Ludvik Žofiak s manželkou

4. Kaplnka Umučenia – Chválanská kaplnka v obci Studienka
Vlastník objektu: Obec Studienka

5. Neorenesančný dom na námestí v Modre
Vlastník objektu: Ing. Fedor Malík, PhD.

6. Uličná fasáda a prejazd historickej radnice vo Svätom Jure
Vlastník objektu: Mesto Svätý Jur

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Ocenenie 2019

1.

1. Farský kostol Nanebovzatia Panny Márie v Pezinku
Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Pezinok
Cena verejnosti

2. Horáreň Biely kríž, Svätý Jur
Vlastník objektu: Mesto Svätý Jur

3. Víkendový dom v Malých Levároch
Vlastník objektu: rodina Dinková

4. Vinohradnícky dom v Modre *Vlastník objektu: Ing. Ludvik Žofiak*

5. Vinohradnícky dvor, Bratislava–Rača
Vlastník objektu: Pavol Chvostek s rodinou

6. Historický mlyn v Lozorne
Vlastník objektu: Jozef Haramia

2.

3.

4.

5.

6.

Ocenenie 2018

1.

1. Kostol Narodenia svätého Jána Krstiteľa v Modre
Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Modra
Cena verejnosti

2. Víkendový dom v Malých Levároch
Vlastník objektu: manželia Peter a Inge Vodrážkovci

3. Roľnícko–vinohradnícky dom v Pezinku
Vlastník objektu: rodina Dubeková

4. Dvojgeneračný rodinný dom v Pezinku *Vlastník objektu: rodina Lišková a Kanková*

5. Revitalizácia Malého parku v Stupave
Vlastník objektu: mesto Stupava

6. Kaplnka v Panónskom háji vo Svätom Jure
Vlastník objektu: neurčený

2.

3.

4.

5.

6.

Ocenenie 2017

1.

1. Rodinný dom v Kuchyni
Vlastník objektu: Martin Krajčo a Radka Krajčová

2. Vila Etelka v Modre–Harmónii
Vlastník objektu: Radoslav Kolesár s rodinou

3. Kostol sv. Jakuba vo Štvrtku na Ostrove
Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Štvrtok na Ostrove
Cena verejnosti

4. Rodinný dom vo Vysokej pri Morave *Vlastník objektu: Svetlana Kopčová a Ján Kopča*

5. Rodinný dom vo Vajnoroch
Vlastník objektu: rodina Vávrová a Petrovičová

6. Revitalizácia okolia Kaplnky Nanebovzatia Panny Márie vo Svätom Jure (Pustý kostolík)
Vlastník objektu: Mesto Svätý Jur

2.

3.

4.

5.

6.

Ocenenie 2016

1.

1. Modrý dom v Lozorne
Vlastník objektu: Ing. Jozef Svitek a Ing. Janka Sviteková

2. Dom v Budmericiach
Vlastník objektu: rodina Dvořáková

3. Ekocentrum ArTUR v Hrubom Šúre *Vlastník objektu: Občianske združenie ArTUR*

4. Rodinný dom v Šenkviciach *Vlastník objektu: Radovan a Barbora Geistovci*

5. Chalúpka vo Vysokej pri Morave
Vlastník objektu: rodina Bilkovičová
Cena verejnosti

6. Vinohradnícky dom vo Svätom Jure
Vlastník objektu: Ing. Marek Zemčík a Mgr. Ingrid Zemčíková

2.

3.

4.

5.

6.

Ocenenie 2015

1.

1. Rodinný dom v Lozorne
Vlastník objektu: rodina Maďarová

2. Horské vinohradníctvo a vinárstvo v Modre–Harmónii
Vlastník objektu: rodina Patáková

3. Rodinný dom v Lozorne *Vlastník objektu: manželia Pacerovci*

4. Suchohrad – revitalizácia centra obce *Vlastník objektu: obec Suchohrad*

5. Rodinný dom v Kvetoslavove
Vlastník objektu: manželia Stehlíkovci

6. Firemná predajňa v Smoleniciach
Vlastník objektu: Včelco, s. r. o.
Cena verejnosti

2.

3.

4.

5.

6.

Ocenenie 2014

1. Kaplnka svätého Urbana v Stupave
Vlastník objektu: mesto Stupava
Správca objektu: Rímskokatolícka farnosť Stupava

2. Wiegerova vila vo Svätom Jure
Vlastník objektu: Široké, s. r. o.

3. Múzeum starej Devínskej v Devínskej Novej Vsi
Vlastník objektu: hlavné mesto SR Bratislava
Správca objektu: mestská časť Bratislava–Devínska Nová Ves

4. Dom v Šenkviciach
Vlastník objektu: manželia Tomanovci

5. Terra Therapeutica, Bratislava–Lamač
Vlastník objektu: manželia Ján a Jaroslava Šickovci

6. Dom vo Svätom Jure *Vlastník objektu:*
Ing. Miroslav Havel
a PhDr. Jana Havlová
Cena verejnosti

1.

2.

3.

4.

5.

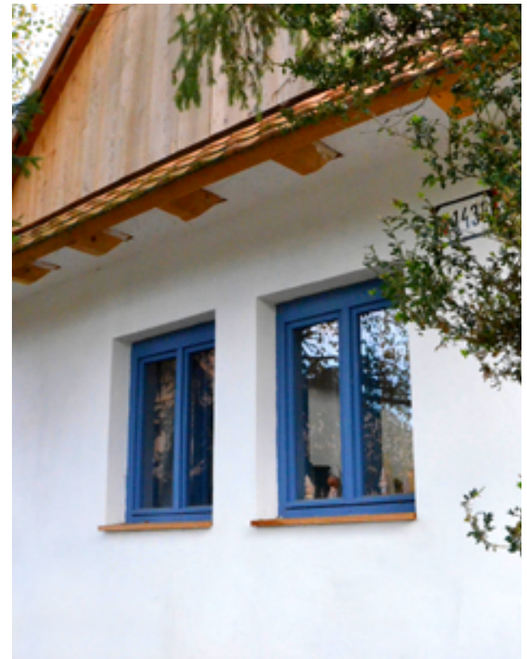

6.

Ocenenie 2013

1. Synagóga v Stupave
Vlastník objektu: mesto Stupava
Správca objektu: Jewrope, n. o.

2. Náhrobok grófky Pálfiovej v Častej
Správca objektu: Červenokamenské panstvo, o. z.

3. Horáreň Rybníček na Pezinskej Babe
Vlastník objektu: Ing. Ľubomír Vitek
Cena verejnosti

4. Vinohradnícky dom v Pezinku *Vlastník objektu: rodina Skovajsová*

5. Rodinný dom v Častej
Vlastník objektu: Monika Novotová

6. Bývalý mlyn v Budmericiach
Vlastník objektu: rodina Procházková

7. Mestská vila v Devínskej Novej Vsi
Vlastník objektu: mestská časť Bratislava–Devínska Nová Ves

8. Meštiansky dom vo Svätom Jure
Vlastník objektu: rodina Turcsányová a Kaiserová

9. Rodinný dom z nepálenej hliny v Lozorne
Vlastník objektu: MUDr. Helena Drobná a Ing. Peter Drobný

10. Roľnícko–remeselný dvor v Stupave
Vlastník objektu: Anton Stankovský

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

Ocenenie 2012

1. Vínotéka Regius vo Vajnoroch
Vlastník objektu: TITOL, spol. s r. o.

2. Terra Parna v Suchej nad Parnou
Správca objektu: manželia Zvolenskí

3. Dom pri kostole v Pezinku
Vlastník objektu: Alexander Krupa

4. Vinohradnícky dom u Šebov v Modre *Vlastník objektu: rodina Šebová a Bekešová*

5. Kaplnka Panny Márie Snežnej v Modre
Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Modra

6. Modrý dom vo Vajnoroch
Vlastník objektu: M. R. Modrý dom Bratislava, spol. s r. o.

7. Múzeum Molpír v Smoleniciach
Vlastník objektu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Smolenice
Cena verejnosti

8. Obecný dom v Šenkviciach
Vlastník objektu: obec Šenkvice

9. Penzión pod kláštorom v Pezinku
Vlastník objektu: rodina Varechová

10. Rodinný dom v Modre
Vlastník objektu: Pavol Šima–Juríček s rodinou

1.

2.

3.

4.
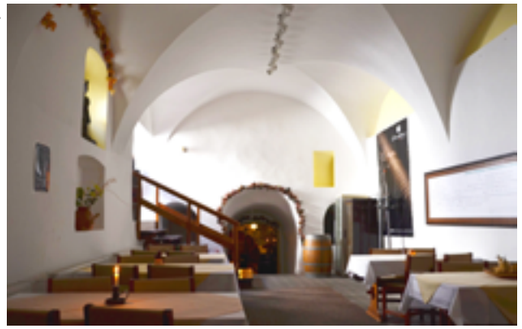

5.

6.

7.

8.

9.

10.

Ocenenie 2011

1. Turecký dom v Pezinku
Vlastník objektu: Ing. Jaroslav Piják a Ing. Iveta Pijáková

2. Kaplnka sv. Vendelína s pálfiovskou hrobkou, Smolenice
Vlastník objektu: Obec Smolenice

3. Roľnícko–remeselnícky dom v Budmericiach
Vlastník objektu: Pavel Dvořák s rodinou

4. Námestie v Častej *Vlastník objektu: Obec Častá*

5. Kamenný dvor vo Svätom Jure
Vlastník objektu: Miro Miklovič s manželkou
Cena verejnosti

6. Hoštácka viecha v Dubovej
Vlastník objektu: Marek Jakubec

7. Rodinný dom v Modre
Vlastník objektu: rodina Dóšovcov

8. Dom s penziónom v Modre
Vlastník objektu: Ivan Poljovka, Mgr. Mária Poljovková

9. Krušičova kúria v Pezinku
Vlastník objektu: Mesto Pezinok

10. Hotel Sebastián v Modre
Vlastník objektu: Elizabeth Slovakia, s. r. o.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

Ocenenie 2010

1. Rodinný dom v Modre
Vlastník objektu: JUDr. Jarmila Michálková, Ing. Samuel Michálek, rodina Plánovská a rodina Predmerská

2. Reštaurácia U Richtára v Modre
Vlastníci objektu: Ing. Július Kasa, Alena Kasová
Cena verejnosti

3. Bývalý mlyn v Pezinku
Vlastník objektu: Vladimír Raždík s rodinou

4. Fuggerova pivnica v Častej
Vlastník objektu: Ing. Jozef Mikuš, JM Vinárstvo

5. Vinohradnícky dom vo Svätom Jure
Vlastník objektu: manželia Mgr. Branislav Bahna a Mgr. Natália Bahnová

6. Rodinný dom vo Svätom Jure
Vlastník objektu: rodina Krupová

7. Múzeum ľudovej školy v Kráľovej, Modra
Vlastník objektu: Cirkevný zbor ECAV v Modre–Kráľovej

8. Mlyn v Doľanoch
Vlastník objektu: Ervín Demovič s rodinou, Vína z mlyna

9. Obecný úrad Smolenice
Vlastník objektu: OÚ Smolenice

10. Rodinný dom v Pezinku
Vlastník objektu: Dana Poláková s rodinou

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

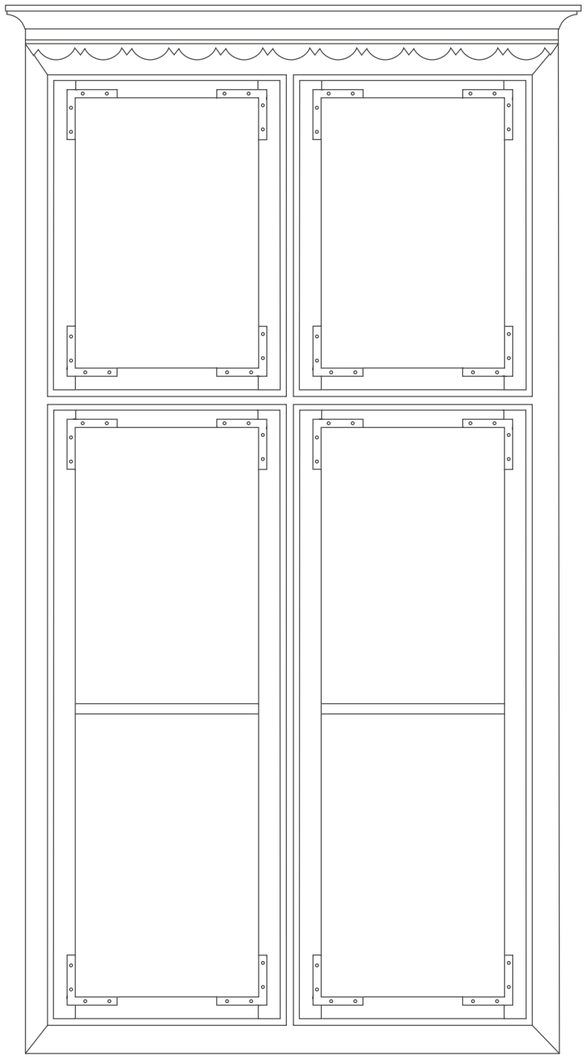

03

Partneri a organizácia ocenenia

Pôvodné historické okno – pánsky dom pri mestskej veži v obci Doľany pri Častej – dnes súkromná zbierka UHER & UHER

Školíme v tradičných stavebných remeslách

Cieľom Školy remesiel je prispieť k zvyšovaniu kvality umelecko–remeselnej obnovy a údržby historických stavieb, prispieť k oživeniu stavebnej remeselnej tradície a zručností. Cieľom je tiež zvýšiť záujem vlastníkov o údržbu a vhodnú obnovu historických objektov v regióne a o záchranu autentických stavebných prvkov. Praktická časť školenia prebieha už od roku 2014 v Mestskej pamiatkovej rezervácii Svätý Jur a školenie tak prispelo k obnove niekoľkých uličných fasád v centre mesta.

Škola tradičných stavebných remesiel prispieva k záchrane a zachovaniu pôvodných originálnych prvkov historických stavieb (brán, dverí, okien, konštrukcií a povrchov) a k podpore ich opravy a konzervovania. Remeselné zručnosti sa v súčasnosti vytrácajú, skúsených remeselníkov je ťažké zohnať a preto vlastníci historických stavieb často uprednostňujú výmenu pôvodných prvkov za nové.

Škola remesiel sa snaží ukázať, že kvalitne opraviť pôvodný stavebný prvok zvládnu aj odborne vyškolení remeselníci. Vzdelávanie je realizované najmä formou praktických školení priamo na stavbe. Sústreďuje sa predovšetkým na opravu a údržbu, na spoznávanie historických materiálov, techník a technológií, na poznanie a zvládnutie práce s tradičnými materiálmi a na zachovanie a šírenie príslušných zručností.

V rokoch 2014 – 2021 boli v centre MPR Svätý Jur prostredníctvom Školy remesiel obnovené štyri historické drevené brány, tri uličné fasády a v dvoch prípadoch bola obnovená dvojica historických drevených okien na tradičných vinohradníckych domoch. Brány a okná prešli celkovou obnovou, počas ktorej boli demontované, očistené od nevhodných náterov, poškodené časti dreva boli nahradené a chýbajúce doplnené. Drevo bolo najskôr natreté za studena lisovaným ľanovým olejom, ktorý má výborné konzervačné účinky. Na záver dostalo drevo ochranný náter olejovou ľanovou farbou. Pri obnove omietok a náterov fasád boli použité vápenné technológie. Účastníci školenia sa naučili tradičné postupy výroby vápennej malty technikou tzv. horúcej kopy a farebný náter bol pripravený z vápennej kaše, vody a práškových pigmentov. Vápenné malty, omietky a nátery umožňujú odparovanie vody z muriva a sú optimálnym riešením pri obnove historických stavieb.

Pozvanie prednášať na jednotlivých školeniach prijali významní domáci aj zahraniční odborníci a odborníčky, a to z Rakúskeho pamiatkového úradu (školiaceho strediska v Mauerbachu), Akadémie vied Českej republiky, Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, Krajského pamiatkového úradu Bratislava, Mestského ústavu ochrany pamiatok v Bratislave, Fakulty architektúry a dizajnu STU, Stavebnej fakulty STU a tiež Strednej priemyselnej školy Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici. Praktickú časť školení viedli renomovaní nemeckí a slovenskí majstri.

Za finančnú podporu ďakujeme nasledujúcim donorom: Prvá stavebná sporiteľňa, Ministerstvo kultúry SR, Bratislavský samosprávny kraj, Mesto Svätý Jur, Nadácia EPH, Martinrea Slovakia Fluid System, Bencont Development a Baumit.

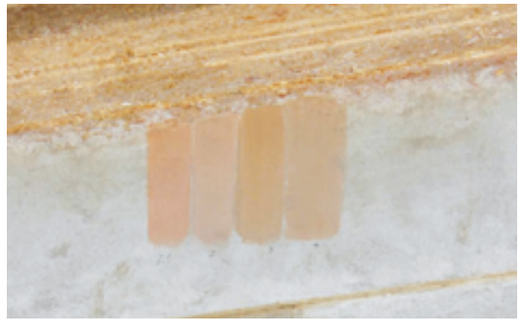

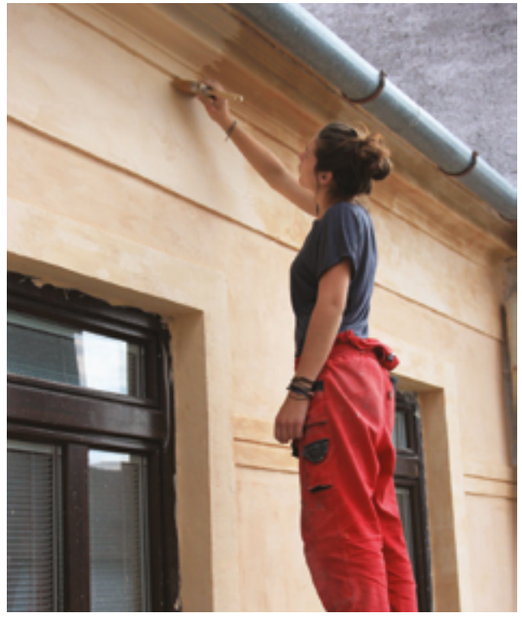

Prispievame k ochrane kultúrneho dedičstva regiónu

Bratislavský samosprávny kraj dlhodobo a systematicky vyvíja aktivity podporujúce starostlivosť a prezentáciu vlastného majetku zapísaného v zozname NKP. Zabezpečuje nielen ich správu, ale aj údržbu a obnovu z vlastných, či externých finančných zdrojov.

Práve takýmto príkladom je aj rozsiahly investičný projekt obnovy sídla Malokarpatského osvetového strediska v Modre, ktorý slávnostne otvorený 7. 10. 2022. Financovaný bol z projektu Interreg V–A SK–AT, podporuje využitie kreatívneho potenciálu regiónu pre zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva. Kaštieľ bol pôvodne panský mlyn z konca 16. storočia, no začiatkom 20. storočia ho rytier Arthur Polzer prestaval do dnešnej podoby na reprezentačné vidiecke sídlo. Zrekonštruované priestory kaštieľa môžu využívať aj umelecké cechy, či kreatívna komunita z kraja. Široká odborná verejnosť, ale aj inštitúcie môžu využívať novovzniknuté digitalizačné stredisko s najnovšími technológiami. V kaštieli vznikol nový kultúrno-kreatívny priestor pre malé javiskové formy, vináreň s vlastnou pivnicou a vinotékou, výtvarný ateliér koncipovaný ako priestor pre výstavy a kreatívne podujatia.

K ďalším realizovaným obnovám BSK patrí sídelná budova Malokarpatského múzea v Pezinku, synagóga so záhradou v Senci či barokový mostík z 18. storočia, ktorý spája cestnú komunikáciu so stupavským kaštieľom, v ktorom sídli krajské zariadenie DSS. V prípravnej fáze je obnova Múzea F. Kostku v Stupave, či kaštieľ a park v Malinove. Minulý rok odkúpila župa významný, no zanedbaný objekt synagógy vo Svätom Jure, kde pôsobil aj svetoznámy rabín Chatam Sofer. V tomto roku začala jej obnova, záchranné práce na nosných a strešných konštrukciách. V budúcom roku sa plánuje v obnove pokračovať a to realizovaním prípravnej a projektovej dokumentácie (napr. architektonicko-historický výskum, reštaurátorský výskum).

Od roku 2010 kraj každoročne organizuje odborné konferencie pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva, vďaka ktorým boli spracované mnohé témy. Výstupom sú odborné publikácie – zborníky príspevkov z jednotlivých konferencií.

Okrem finančnej podpory, realizuje svoje vízie v oblasti kultúry aj pomocou organizačnej a partnerskej podpory významných kultúrnych projektov.

Veľmi úspešná je spolupráca s občianskym združením Academia Istropolitana Nova. Projekt udeľovania ocenení za príkladnú obnovu objektov tradičnej architektúry motivuje vlastníkov objektov, inšpiruje samosprávy a občianske združenia pri úprave a tvorbe verejného priestranstva a cielene upriamuje pozornosť verejnosti na záchranu kultúrneho dedičstva v regióne.

www.bratislavskykraj.sk

Záleží nám na obnove rodinných aj bytových domov

Bytový fond na Slovensku potrebuje obnovu. Prvá stavebná sporiteľňa sa o ňu stará už viac ako štvrťstoročie. Až 80 % zo všetkých prostriedkov, ktoré PSS, a. s., poskytuje na bývanie, sa využíva na financovanie rekonštrukcie, modernizácie a revitalizácie rodinných a bytových domov.

Líder na trhu stavebného sporenia sa aj edukáciou a cielenou informovanosťou usiluje v širokej verejnosti vzbudiť záujem o zvyšovanie komfortu bývania a zároveň o znižovanie energetickej náročnosti bývania.

VYŠŠÍ KOMFORT, NIŽŠIE NÁKLADY

Obnoviť rodinný či bytový dom si vyžaduje veľa práce. Aby bola obnova efektívna, treba ju robiť komplexne, takpovediac od základov domu až po špičku hromozvodu. Rekonštrukcia strechy, výmena okien a energetických rozvodov, zateplenie fasády – to všetko sú prvky, bez ktorých by obnova nepriniesla želané efekty. Výsledkom je zvýšenie komfortu, estetiky a bezpečnosti bývania, a zároveň úspora nákladov na energie.

S DÔRAZOM NA STARŠIE DOMY

Špecifickú kategóriu tvoria budovy, ktoré doslova dýchajú históriou. Rodinné a bytové domy staré desiatky rokov si zasluhujú osobitnú starostlivosť. Je iba na nás, či si zachovajú svoj jedinečný ráz a budú nás aj naďalej tešiť svojím efektným a mnohokrát naozaj originálnym vzhľadom. Súťaž o najlepšiu obnovu tradičnej architektúry, ktorú organizuje AINova, považujeme za veľmi vhodný informačný nástroj pre širokú verejnosť a zároveň ju vnímame aj ako motiváciu pre všetkých majiteľov takýchto domov a budov.

ŠPECIÁLNE PROGRAMY

Snaha majiteľov historických budov o ich obnovu je veľmi dôležitá. Bez financií to však nejde. Prvá stavebná sporiteľňa podporuje aj obnovu domov, ktoré majú za sebou pomerne dlhú históriu a boli postavené v rôznych štýloch. Vytvorili sme špeciálne podmienky napríklad na rekonštrukcie bytových domov v štýle socialistického realizmu. V rámci tohto programu sa zameriavame na financovanie zložitejšej formy obnovy, pri ktorej sa zachováva osobitý štýl a tradičné architektonické prvky typické pre päťdesiate roky 20. storočia. Sú nimi šambrány, rímsy, ozdobné reliéfy a podobne.

ZACHOVAJME HISTORICKÉ HODNOTY!

Prvá stavebná sporiteľňa venuje obnove bytového fondu veľkú pozornosť. Aj naďalej bude poskytovať finančné zdroje na zveľaďovanie rodinných a bytových domov. Ani historický kontext nám nie je cudzí. Práve súťaž o príkladnú obnovu je jednou z možností, ako upozorniť na potrebu zachovávať tradičné historické hodnoty aj pre ďalšie generácie.

www.pss.sk

Autori textov a fotografií, zdroje

AUTORI TEXTOV NA STRANÁCH Č. 8 AŽ 43:

SECESNÝ MEŠTIANSKY DOM V CENTRE MESTA PEZINOK (DNES DOM H23, HOLUBYHO 23):
Text spracovala Mgr. Lucia Gembešová v spolupráci s vlastníkom objektu Ing. Viliamom Fričom.
Zdroje:
- Sabadošová E., Havlík M.: Architektonicko-historický výskum – Dom meštiansky, Holubyho ul. 23, Pezinok; február – marec 2019 (kapitola archívny výskum: PhDr. Petra Pospechová)
- historická fotografia – z archívu PÚ SR, poskytlo Mestské múzeum v Pezinku

MESTSKÁ VEŽA V OBCI DOĽANY:
Text spracovala Mgr. Lucia Gembešová v spolupráci s bývalým starostom obce Doľany Jozefom Mruškovičom.
Zdroje:
- Botek A., Sabadošová E.: Architektonicko-historický výskum, 2006
- Dubovský J., Pospechová P., Turcsány J.: Doľany. Doľany 2002

PANSKÝ DOM PRI MESTSKEJ VEŽI V OBCI DOĽANY (DNES SÚKROMNÁ ZBIERKA UHER & UHER):
Text spracovala Mgr. Lucia Gembešová v spolupráci s majiteľom domu Mgr. Lukášom Uhrom.
Zdroje:
- Dubovský J., Pospechová P., Turcsány J.: Doľany. Doľany 2002
- Uher M., Kára Ľ., Bajcurová K., Šetlík J., Bartošová Z.: Rudolf Uher – Sochy/Sculptures. Bratislava 1998

HISTORICKÝ REMESELNÍCKY DOM V CENTRE MESTA MODRA (DNES RODINNÝ DOM A REŠTAURÁCIA WILD KITCHEN):
Text spracovala Mgr. Lucia Gembešová v spolupráci s majiteľom domu Martinom Plaštiakom a majstrom Petrom Bulínom.
Zdroje:
- FCB profil – SNM – Múzeum Ľ. Štúra v Modre, príspevok od PhDr. Agáty Petrakovičovej

VINOHRADNÍCKY DOM NA HORNEJ ULICI V MESTE MODRA (DNES RODINNÝ DOM, HORNÁ 25)
Text spracovala Mgr. Lucia Gembešová v spolupráci s majiteľom domu Mariánom Vargom.

ĽUDOVÝ DOM V OBCI ZÁVOD – DOM 1890
Text spracovala Mgr. Lucia Gembešová v spolupráci s majiteľom domu Mgr. Alexandrom Krajčírom
Zdroje:
- s dovolením autorov boli použité upravené časti textov z internetových stránok:
  www.dom1890.sk
  www.frolovanotecka.sk
  www.lansper.sk

AUTORI FOTOGRAFIÍ NA STRANÁCH Č. 8 AŽ 43:

Fotografie na stranách č. 8 až č. 37 sú z archívu AINovy (autori sú Filip Cepka a Helena Bakaljarová). Fotografie na stranách č. 38 až č. 43 sú z archívu vlastníka objektu Dom 1890 (v obci Závod) Mgr. Alexandra Krajčíra.

ZDROJE FOTOGRAFIÍ NA STRANÁCH Č. 46 AŽ 67:

Archív AINovy (autori: Filip Cepka, Helena Bakaljarová, Ing. arch. Michal Škrovina, prof. Ján Bahna)
Archívy vlastníkov jednotlivých objektov
Archív Bratislavského samosprávneho kraja
Archív Prvej stavebnej sporiteľne

Odborná porota a organizačný tím

V porote Ocenenia za príkladnú obnovu sú každoročne zástupkyne a zástupcovia donorov a organizátora a súčasne tiež prizvaní experti z partnerských inštitúcií AINovy.

V ROKU 2021 PRACOVALA POROTA V NASLEDUJÚCOM ZLOŽENÍ:

(mená sú uvedené v abecednom poradí)

- Mgr. Lucia Gembešová
  členka vedenia
  Academie Istropolitany Novy, o. z.

- Mgr. Juraj Droba, MBA, MA
  predseda Bratislavského samosprávneho kraja

- Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD., MSc.
  generálny riaditeľ
  Pamiatkového úradu SR

- Dr. Redouane Sedrati, LL.M, MBA
  člen predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

ORGANIZAČNÝ TÍM V ROKU 2021:

- Mgr. Lucia Gembešová
  (Academia Istropolitana Nova, členka vedenia a vedúca oddelenia Ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva)

- Ing. Zuzana Svítková
  (Academia Istropolitana Nova, projektová manažérka oddelenia)

- Helena Bakaljarová
  (Academia Istropolitana Nova, externá spolupracovníčka oddelenia)

V ROČNÍKOCH 2010 – 2020 BOLI ČLENKAMI A ČLENMI POROTY:

- prof. akad. arch. Ing. arch. Ján M. Bahna (Spolok architektov Slovenska)
- Ing. Miloš Blanárik (Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.)
- Mgr. Juraj Droba, MBA, MA (Bratislavský samosprávny kraj)
- Ing. Pavol Frešo (Bratislavský samosprávny kraj)
- Ing. Ľuboš Fussek (Baumit, spol. s r. o.)
- Mgr. Lucia Gembešová (Academia Istropolitana Nova)
- Ing. arch. Erika Horanská (Academia Istropolitana Nova)
- Ing. arch. Henrieta Hošovská (Bratislavský samosprávny kraj)
- Ing. arch. Pavol Ižvolt, PhD. (Pamiatkový úrad SR, Pro Monumenta)
- PhDr. Peter Jurkovič (Krajský pamiatkový úrad Bratislava)
- Ing. arch. Jaroslav Kilián (Academia Istropolitana Nova)
- Mgr. Peter Kresánek (Simplicissimus vydavateľstvo, s. r. o.)
- Mgr. Albert Marenčin (vydavateľstvo Marenčin PT, spol., s. r. o.)
- Mag. David Marwan (Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.)
- JUDr. Ivo Nesrovnal, LL.M. (Bratislavský samosprávny kraj)
- PhDr. Kálmán Petőcz, PhD. (Helsinský výbor pre ľudské práva na Slovensku)
- Mag. Herbert G. Pfeiffer (Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.)
- Mgr. Branislav Rezník (Pamiatkový úrad SR, Pro Monumenta)
- PhDr. Peter Slavkovský, DrSc. (Ústav etnológie, Slovenská akadémia vied)
- Ing. Ladislav Šebo (Karpatská perla, s. r. o.)
- Mgr. Rastislav Šenkirik (Bratislavský samosprávny kraj)
- Ing. arch. Michal Škrovina (Academia Istropolitana Nova)
- Ing. Miroslav Uličný (Tatra banka)
- Mgr. Marcel David Zajac (Nadácia Tatra banky)

ORGANIZAČNÝ TÍM V ROKOCH 2010 – 2020:

- pracovníčky a pracovníci oddelenia Ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva v AINove
- fotodokumentáciu k objektom v rokoch 2010 až 2019 vytvorila najmä Helena Bakaljarová (pracovníčka menovaného oddelenia)

OCENENIE ZA PRÍKLADNÚ OBNOVU 2021

ACADEMIA ISTROPOLITANA NOVA

V SPOLUPRÁCI S BRATISLAVSKÝM SAMOSPRÁVNYM KRAJOM A S PODPOROU PRVEJ STAVEBNEJ SPORITEĽNE

ZODPOVEDNÁ REDAKTORKA:
Mgr. Lucia Gembešová

JAZYKOVÁ KOREKTÚRA:
Mgr. Miroslava Fabriciusová

GRAFICKÉ SPRACOVANIE:
Mgr. art. Ema Dočolomanská Cepková
Bc. Barbara Kowalczuková

TLAČ:
TYPOCON, s. r. o.
Papier: Munken Polar

OBRÁZOK NA OBÁLKE:
Schematický nákres uličnej fasády secesného meštianskeho domu v meste Pezinok (Dom H23)

KONTAKT:
Academia Istropolitana Nova
Oddelenie Ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva
Prostredná 47/A
900 21 Svätý Jur
Tel.: +421 2 4497 0453
ainova@ainova.sk
www.ainova.sk

www.prikladnaobnova.sk

© AINova 2021

ACADEMIA ISTROPOLITANA NOVA

Vzdelávanie
Konzultačná činnosť
Aplikovaný výskum
Medzinárodná spolupráca
Komunitné aktivity

Academia Istropolitana Nova (AINova) bola založená v roku 1996. Poslaním inštitúcie je vzdelávať dospelých a vytvárať priestor na prenos vedomostí a skúseností pre našich partnerov, a tým podporovať ich aktívnu úlohu v ďalšom rozvoji Slovenska a európskeho regiónu s dôrazom na zachovanie a propagáciu jeho kultúrneho dedičstva.

Inštitúcia získala za svoje aktivity v oblasti vzdelávania a osvety o ochrane a rozvoji kultúrneho dedičstva prestížne medzinárodné ocenenie *Europa Nostra Award.*

www.prikladnaobnova.sk